

[Mose Hansen.]

Det er beklageligt, at lovgivningen på dette område er trukket i langdrag, idet man derved har stillet rapsavlerner over for store usikkerhedsmomenter ved planlægningen af dyrkning af raps i sommer.

Jeg anser det for rimeligt, at margarineindustrien anvender 10 pct. fedt udvundet af raps i sin produktion og derved bidrager til spredning af landbrugets dyrkningsområder. En iblanding af rapsolie i margarinen har, så vidt jeg ved, ingen forringelse af margarinen til følge, hverken smagsmæssigt eller næringsmæssigt. Det må derfor være en opgave at bruge danskavlet fedtstof i den udstrækning, det er muligt.

Jeg har været inde på det uheldige i, at en frivillig eller en tvungen ordning ikke for længe siden er gennemført. Hvor fejlen ligger, bortset fra margarinefabrikanten, ved jeg ikke; men jeg ved, at under de for landbruget vanskelige pris- og afsætningsforhold har landbrugerne et behov for afgrøder, der kan virke aflastende i et ensidigt sædskifte, navnlig i de kvægløse bedrifter. Samtidig kan de virke aflastende på de traditionelle produktioner. Det vil derfor være af betydning for fremtiden, at der kan tilsås et så stort areal som muligt med planteprodukter, der kan anvendes i industrien, som i dette tilfælde raps. Jeg kunne i hvert fald tænke mig, at man udvidede dyrkningen af oliefrø til industrien også på andre områder her i landet. Men sådanne ordninger bør være tilrettelagt før såningen, så landmanden ved, hvilke betingelser han går ind til.

Den rapsordning, som der her er tale om, omfatter høståret 1961-62, og den skal først gennemføres nu, efter at rapsen til høst i 1962 er sået for snart 3 måneder siden. Denne forsinkelse kan for landbruget komme til at betyde en væsentlig forringelse af ordningens værdi i forhold til 1961, hvis der nu i sommer er tilsået væsentligt større arealer med raps end i 1960. Var rapsordningen blevet gennemført i foråret, kunne en større tilsåning og dermed en forringelse af ordningens betydning for den enkelte landmand måske være undgået. Mange nye rapsavlere har måske på grund af, at der ikke forelå en udarbejdet rapsordning, ikke fået den rigtige information på dette område, dels af deres organisatio-

ner, dels af dem, som de skal sælge frøet til.

Idet jeg beklager, at en lovgivning på dette område er trukket i langdrag, kan jeg på mit partis vegne give tilslutning til en sådan lovgivning.

Lanbrugsministeren (Skytte): Jeg vil gerne takke de ordførere, der har givet tilslutning til lovforslaget.

I anledning af beklagelsen af, at denne lovgivning kommer så sent, vil jeg sige, at det, der var tale om i foråret, var en frivillig fortsættelse af den hidtil gældende ordning, og alle parter regnede dengang med, at det kunne lade sig gøre. Der er i og for sig ikke givet landbruget andre løfter, end at vi tilstræbte en fortsættelse af den frivillige ordning. Det var først, da den glippede — og det skete jo sent på sommeren — at regeringen besluttede at fremsætte lovforslag, hvad der jo rent praktisk ikke kunne ske ret meget hurtigere, end tilfældet har været, på grund af tidspunktet for folketingets sammentræden. Jeg kan godt deltage i beklagelsen, men altså med det forbehold, at denne lovgivning ikke var forudset og heller ikke var lovet. Men når den frivillige ordning ikke kunne gennemføres, syntes jeg det var rimeligt at gennemføre en tilsvarende ordning i lovgivningsform. Denne ordning har jo så, som det ærede medlem hr. Chr. Rasmussen sagde, den fordel, at den oven i købet er billigere for forbrugerne, end den frivillige ordning hidtil har været.

Jeg vil gerne sige, at som forholdene ligger, synes jeg ikke der er grundlag eller mulighed for, at vi kan forhøje de procenter, der skal iblandes margarinen; de 10 pct. må efter min mening blive stående i disse 2 år, også fordi det helt er i overensstemmelse med den frivillige ordning, der var på tale.

Til det ærede medlem hr. Morten Lange vil jeg gerne sige, at jeg kan ikke se, at den frivillige ordning var i konflikt med monopolloven, idet monopoltilsynet jo har godkendt de forhøjede priser, som blev en følge af denne frivillige ordning, og derfor må det selvfølgelig være bekendt med begrundelsen for prisforhøjelsen.

Hermed sluttede forhandlingen.